

Deel 2

Kwaliteitsbeleid

Deze leidraad is gebaseerd op de digitale leermodules van Kind & Gezin. Die modules zijn bedoeld om de verschillende onderdelen van het kwaliteitshandboek uit te werken. Die modules zijn gratis beschikbaar en bevatten interessante invulsjablonen om stap voor stap de verschillende onderdelen van je kwaliteitshandboek in te vullen.

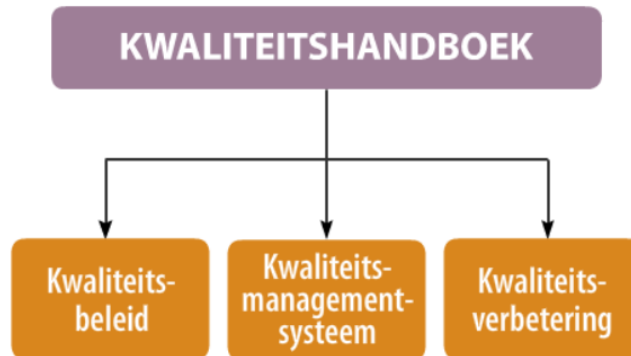
Deze leidraad helpt om het gesprek in team aan te gaan rond kwaliteit, vooraleer je de sjablonen in de digitale leermodules invult.

Je vindt de digitale leermodules via www.kindengezinacademie.be > account aanmaken > bevestigen per mail > inloggen

0. Situering

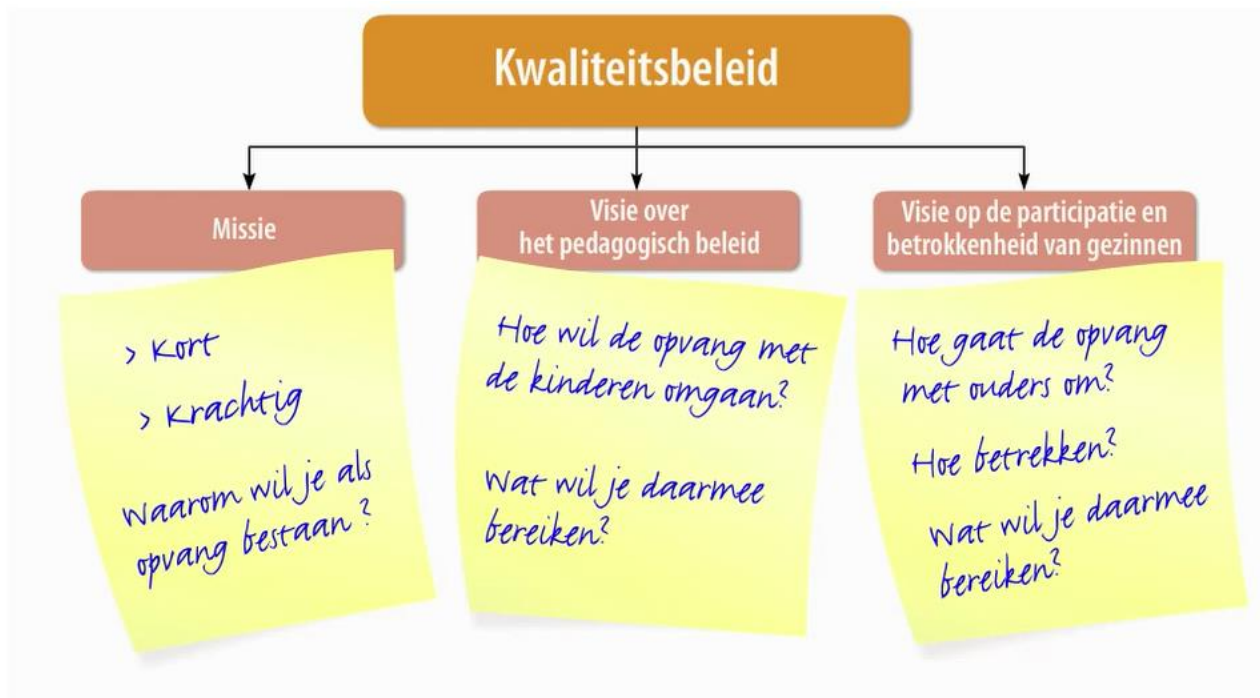
Het kwaliteitshandboek bundelt 3 zaken:

1. het kwaliteitsbeleid,
2. het kwaliteitsmanagementsysteem,
3. de kwaliteitsverbetering.

In je kwaliteitsbeleid beschrijf je wat je onder kwaliteitsvolle opvang voor kinderen en hun gezinnen verstaat en op welke manier je dit wil bereiken. Het bestaat uit minstens de volgende drie onderdelen:

- de missie van je opvang,
- de visie over het pedagogisch beleid,
- de visie over de betrokkenheid en participatie van gezinnen.

Tip

Het is belangrijk dat je beleid gedragen wordt door alle medewerkers. Dit opstellen doe je dus best in team. Het proces van het tot stand komen van de missie en visie is minstens even belangrijk als het resultaat. Samen nadenken zorgt ervoor dat de neuzen in dezelfde richting staan.

Tip

Hoe zorg je ervoor dat je missie en visie verankerd geraakt in je opvang en gekend is door alle medewerkers en de ouders? Dat kan op verschillende manieren:

→ door ze voortdurend in herinnering te roepen, er veel over te praten en de centrale boodschap op diverse momenten (teambijeenkomsten, informele contacten, communicatie met ouders) geregeld te herhalen.

→ Ga daarnaast op zoek naar goede voorbeelden in de eigen praktijk waarin de visie, de missie en doelen expliciet en overtuigend tot uitdrukking komen. Maak die voorbeelden zichtbaar voor personeel, kinderen en ouders (bijv. via een fotomuur, citatenbord, nieuwsbrief,...).

→ Ook een beeld of logo dat je missie of visie samenvat is erg krachtig. Het helpt letterlijk in beeld te brengen waarvoor je wil gaan.

1. DEEL 1: De missie

1.1 Wat is een missie?

Een missie is algemeen en geeft weer waarom je als opvang bestaat. Het onderscheidt jouw opvang van de opvang van anderen en heeft een tijdloos karakter. De formulering is kort en krachtig (3 regels).

In een missie krijg je een antwoord op de volgende vragen:

- waarom bestaan wij als organisatie?
- Welke waarden dragen we uit?

Kortom: waar gaan we voor als organisatie?

Een missie moet

- anderen aanspreken en inspirerend werken;
- gekend en gedragen zijn door alle medewerkers.
- kort en krachtig zijn
- onderscheidend zijn (wat maakt jou opvang anders dan een andere opvang?)
- weergeven waarom je bestaat als voorziening en welke betekenis je voorziening wil hebben voor kinderen, gezinnen en de bredere samenleving (bijv. de buurt)

1.2 Je eigen missie bepalen

Het decreet kinderopvang onderstreept het belang dat opvang er is voor ouders en kinderen en een pedagogische, sociale en economische functie heeft. Dit biedt inspiratie voor het uitwerken van je missie.

Een missie kan je opstellen door volgende zinnen aan te vullen:

- **Wij willen ...**
Waarom hebben we deze opvang opgericht? Waarom willen we als opvang bestaan? Waarom doen we het? Wat willen we bereiken? Wat is onze ambitie?
- **Wij zijn ...**
Wat doen we?
- **Wij doen dit voor ...**
Wie zijn onze klanten (ouders – kinderen – de buurt)?
- **Wij staan voor ...**
Wat zijn de opvattingen, de waarden die we hanteren?

Tip

Je kan inspiratie halen uit het pedagogische raamwerk. Dat vindt je hier:

<http://www.kindengezin.be/img/pedagogische-raamwerk.pdf>

Tip

Voor een handig tool, zie <http://www.missionstatement.nl/>

1.3 Voorbeelden van een missie

Voorbeeld 1:

'Kind en Gezin wil, samen met zijn partners, voor elk kind, waar en hoe het ook geboren is of opgroeit, zo veel mogelijk kansen creëren.'

Voorbeeld 2:

De bezige bijtjes wil werken aan opvang waar iedereen ervaart dat alle aspecten van zijn/haar identiteit erkend en gewaardeerd worden. We streven ernaar dat iedereen van elkaar leert, kan participeren als actieve burger en bewust omgaat met vooroordelen via een open communicatie. We willen samenwerken om vooroordelen en discriminatie te bestrijden.

1.4. Je missie neerschrijven

Wanneer je missie op punt staat, kan je deze neerschrijven in het sjabloon dat je in de digitale leermodule van kind en gezin vindt (www.kindengezinacademie.be). Dat sjabloon ziet er zo uit:

Kwaliteitsbeleid van

Vermeld hier de naam en contactgegevens van je voorziening.

De missie van de opvang is

Schrijf hier je missie neer

Kind & Gezin

2. DEEL 2: De visie pedagogisch beleid

2.1 Wat is het verschil tussen een missie en een visie?

De visie is specifiekere dan een missie en gaat uit van waarden, van een mens-en maatschappijbeeld en van professionele opvattingen. Het geeft de brede blik weer van waaruit je als voorziening al je activiteiten wil laten vertrekken. Een visietekst wordt best vijfjaarlijks herbekeken en zo nodig aangepast. Een visie drukt je ambities en toekomstdromen uit en geeft richting aan je werking. De visie vertelt waar de organisatie naartoe wil, wat de gewenste situatie is. Hoe gaan we aan kwaliteit werken? Hoe gaan we de missie waarmaken? Of eenvoudig gezegd: De missie is waarvoor je staat. De visie is waarvoor je gaat.

2.2 Wat is een visie pedagogisch beleid?

De visie over het pedagogisch beleid gaat over hoe jij en je medewerkers met de kinderen omgaan (strategie) en wat je daarmee wil bereiken (doelstellingen).

In je visie over pedagogisch beleid geef je in algemene termen weer hoe je onderstaande doelstellingen wil bereiken

- Hoe je de ontwikkeling van kinderen stimuleert op lichamelijk, cognitief, sociaal-emotioneel, communicatief, creatief en moreel vlak.
- Hoe je het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen bevordert

Hierbij hou je rekening met het aantal kinderen, hun ontwikkelingsniveau, het ritme en interesses van de kinderen, hun behoeftes, ...

Een uitgeschreven visie zet de neuzen in dezelfde richting. De visie is dé leidraad waaraan elke medewerker zijn manier van omgaan met de kinderen kan aftoetsen. Je kan er altijd naar teruggrijpen.

2.3 Je eigen visie pedagogisch beleid bepalen

De volgende vragen kunnen jou en je team op weg zetten om een visie pedagogisch beleid uit te werken.

- Wat doet je kinderopvang voor de kinderen?
- Op welke gebieden moeten kinderen zich in de opvang verder kunnen ontwikkelen? Op welke manier ondersteunen de kinderbegeleiders kinderen in hun groeiproces?
- Wat vindt je belangrijke talenten van een kinderbegeleider om kwaliteitsvol om te gaan met baby's en peuters?
- Waarop let je bij een sollicitatie-gesprek: hoe moet een nieuwe medewerker met kinderen omgaan? Welke pedagogische vaardigheden verwacht je?
- Hoe zorg je dat elk kind zijn eigen plek vindt in de opvang? Wat betekent 'je eigen plek vinden'?
-

Tip

Laat iedereen zijn persoonlijke kijk op kinderen verwoorden. Maak dit beeld zo concreet mogelijk. Vertrek bijv. vanuit observaties (met video, foto,...) op verschillende momenten doorheen de dag: het dagelijks onthaal, de manier waarop een gezin komt wennen, het eetmoment, het verzorgingsmoment, ...

Tip

Spreek medewerkers aan op hun talenten en creativiteit. Sommige medewerkers kunnen hun visie pas verwoorden als ze dit kunnen aantonen met foto's, tekeningen, ... Anderen schrijven dit liever op.

Tip

Bevraag medewerkers over hun manier van omgaan met de kinderen. Stel gerichte vragen aan je medewerkers en laat hen nadenken over hun aanpak. Dit kan door bijv. zaken te concretiseren via foto's, treffende uitspraken, video-opnames,...

Tip

Vind je het moeilijk onder woorden te brengen waar je opvang voor staat? Probeer het eens via je ouders te weten te komen... Vraag hen om vijf woorden op te schrijven die het best weergeven hoe zij jou opvang beleven.... Allicht haal je hier heel wat inspiratie uit voor je visie.

Tip

Je kan inspiratie voor je visie halen uit het pedagogische raamwerk. Dat vindt je hier: <http://www.kindengezin.be/img/pedagogische-raamwerk.pdf>

2.4. Je visie pedagogisch beleid neerschrijven

Wanneer je visie op punt staat, kan je dit neerschrijven in het sjabloon dat je in de digitale leermodule van kind en gezin vindt (www.kindengezinacademie.be). Dat sjabloon ziet er zo uit:

De visie (doelstellingen en strategie) over het pedagogisch beleid van de opvang is

Schrijf hier je visie over het pedagogisch beleid neer

De visie (doelstellingen en strategie) over de betrokkenheid/participatie van gezinnen is

Schrijf hier je visie over de betrokkenheid en participatie van gezinnen neer

Kind & Gezin

Tip

Zoek naar een verwoording of beeld dat voor iedereen makkelijk te onthouden en te begrijpen is, zodat de visie op de werkvloer kan uitgedragen worden.

3. DEEL 3: De visie betrokkenheid en participatie van gezinnen

3.1. Wat is een visie betrokkenheid en participatie van gezinnen?

De visie op betrokkenheid en participatie van gezinnen geeft aan hoe je met ouders omgaat en hen betreft bij je opvang (strategie) en wat je daarmee wil bereiken (doelstellingen).

3.2 Je eigen visie betrokkenheid en participatie van gezinnen bepalen

De volgende vragen kunnen jou en je team op weg zetten om een visie pedagogisch beleid uit te werken.

- Wat doet je kinderopvang voor de ouders?
- Wat zou je kinderopvang voor de gezinnen willen doen om hen te betrekken bij de opvang?
- Ouders zijn de eerste opvoeders van hun kind. Wat betekent dit voor de opvang? Hoe kan de opvang hierbij aansluiten?
- Waarop let je bij een sollicitatiegesprek: hoe moet een nieuwe medewerker met ouders omgaan? Welke communicatievaardigheden verwacht je?
- Hoe zorg je dat elke ouder zich welkom voelt in de opvang? Wat betekent 'zich welkom voelen'?
- Welke contacten met ouders ervaar je als aangenaam. Waarom?
- OP welke manieren communiceer je met ouders? (breng- en haalmomenten, nieuwsbrief, digitaal volgsysteem, een heen en weerboekje,...). Waarom gebruik je die middelen?
- ...

Tip

De tips onder 2.3 zijn ook hier van toepassing!

Concretiseer de visie over betrokkenheid en participatie van gezinnen via concrete voorbeelden en situaties (Bv. hoe ga je als kinderbegeleider om met ouders die hun kind 's morgens vaak met een vuile luier afzetten?, hoe ga je om met kinderen die elke morgen binnen komen met hun boterham in de hand?, hoe ga je om met ouders die je zelden mondeling kan spreken,...)

Tip

Je kan inspiratie voor je visie halen uit het pedagogische raamwerk. Dat vindt je hier:

<http://www.kindengezin.be/img/pedagogische-raamwerk.pdf>

Tip

Ook volgende bronnen kunnen je inspireren

Visietekst Kind en Gezin en goede praktijkvoorbeelden

<http://www.kindengezin.be/participatie/default.jsp>

Ouderparticipatie in de praktijk

<http://www.kindengezin.be/kinderopvang/sector-babys-en-peuters/ouders/participatie/>

Bondgenootschap met ouders

<http://www.kindengezin.be/img/ouderparticipatie-versie2014.pptx>

Participatie van vaders

<http://www.vbjk.be/nl/publicaties/handleiding-ouderparticipatie-ook-voor-vaders-ecce-ama>

3.3. Je visie neerschrijven

Wanneer je je visie op betrokkenheid en participatie van gezinnen samen met je team op punt gesteld hebt, kan je deze neerschrijven in het hetzelfde sjabloon als datgene waarin je je visie rond pedagogisch beleid neergeschreven hebt (zie 2.4).

4. Tot slot: Evalueren en bijsturen

4.1. Wat is evalueren en bijsturen?

Je dient je kwaliteitsbeleid minstens om de vijf jaar te evalueren.

Je evalueert best niet elk onderdeel op hetzelfde moment. Je kiest er best voor om het ene jaar je visie over het pedagogisch beleid onder de loep te nemen en het volgend jaar je visie over betrokkenheid en participatie van gezinnen. Immers, ook andere zaken (het managementsysteem, de risicoanalyse,...) moeten periodiek geëvalueerd worden.

Deze vragen helpen je bij je evaluatie:

- Doe je wat in je missie en in je visie beschreven staat?
- Heb je andere waarden die je expliciet wil vermelden?
- Bereik je de gezinnen en de kinderen die je vooropgesteld hebt?
- Wil je een ander doelpubliek bereiken?
- Zijn er maatschappelijke veranderingen of veranderingen in de buurt waar je rekening mee wil houden?
- Wil je nieuwe accenten leggen in het omgaan met de kinderen en de gezinnen?
- ...

Het materiaal dat je verzamelt bij de evaluatie kan leiden tot een aantal bijstellingen

Bepaal ook de afspraken rond de evaluaties. Het gaat dan om

- wie de evaluatie doet
- welke gegevens je zal gebruiken voor de evaluaties
- wie deze veranderingen of verbeterpunten goedkeurt
- wie de wijzigingen in de het kwaliteitsbeleid opneemt
- op welke termijn je de verbeterpunten wil realiseren

4.2 Afspraken rond de evaluatie neerschrijven

Wanneer je afspraken op punt staan, kan je dit neerschrijven in het sjabloon dat je in de digitale leermodule van kind en gezin vindt (www.kindengezinacademie.be). Dat sjabloon ziet er zo uit:

De missie dateert van :	<input type="text" value="Vul hier datum in"/>	en wordt :	<input type="text"/>
geëvalueerd door	<input type="text" value="Vul hier naam in"/>	.	
De visie over het pedagogisch beleid dateert van :	<input type="text" value="Vul hier datum in"/>		
en wordt :	<input type="text"/>	geëvalueerd door	<input type="text" value="Vul hier naam in"/>
De visie over de betrokkenheid en participatie van gezinnen dateert van :	<input type="text" value="Vul hier datum in"/>		
en wordt :	<input type="text"/>	geëvalueerd door	<input type="text" value="Vul hier naam in"/>
De evaluatie gebeurt op basis van :	<input type="text" value="Vul hier in"/>		
Eventuele aanpassingen van het kwaliteitsbeleid worden goedgekeurd door			<input type="text" value="Vul hier naam in"/>

Kind & Gezin